

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

**О. Ю. ДУБИНСЬКИЙ,
Ю. В. ЛОМЖЕЦЬ, О. А. ЛОМАКІНА**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання магістерських робіт
студентами освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»
спеціальності 081 «Право»

ВИДАВНИЦТВО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМ. АДМІРАЛА МАКАРОВА

2020

УДК 378.147(076)

Д79

Автори:

Дубинський Олег Юрійович, доктор юридичних наук, доцент, про-ректор з правових, економічних та соціальних питань НУК;

Ломжець Юлія Вікторівна, кандидат політичних наук, доцент, завідувач кафедри морського та господарського права НУК;

Ломакіна Олена Анатоліївна, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри адміністративного та конституційного права НУК

Рецензент *Борко Андрій Леонідович*, доктор юридичних наук, декан факультету морського права НУК

Рекомендовано Методичною радою НУК імені адмірала Макарова

Рекомендовано до друку Вченою радою факультету морського права НУК імені адмірала Макарова (протокол № 10 від 28.05.2020 р.)

Затверджено на засіданні кафедри морського та господарського права НУК імені адмірала Макарова (протокол № 10 від 22.05.2020 р.)

Дубинський О. Ю.

Д79 Методичні вказівки до виконання магістерських робіт студентами освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» спеціальності 081 «Право» / О. Ю. Дубинський, Ю. В. Ломжець, О. А. Ломакіна. – Миколаїв : НУК, 2020. – 44 с.

ISBN 978-966-321-376-7

Методичні вказівки складено з урахуванням сучасних правил та вимог до написання магістерських робіт. Наведено основні правила з оформлення і друку отриманих досліджень та відображено вимоги до публічного захисту магістерських робіт на кафедрі адміністративного та конституційного права і кафедрі морського та господарського права НУК імені адмірала Макарова. Викладено цілі і завдання магістерської роботи, вимоги до її змісту та оформлення, положення про академічну доброчесність і запобігання плагіату, а також умови допуску до захисту і порядок захисту.

Призначено для студентів факультету морського права.

УДК 378.147(076)

© Дубинський О. Ю., Ломжець Ю. В.,
Ломакіна О. А., 2020

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2020

ISBN 978-966-321-376-7

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до пункту 5 статті 5 Закону України «Про вищу освіту», *магістр* – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується вищим навчальним закладом (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-професійної програми.

Магістерська робота є випускною кваліфікаційною науковою роботою навчально-дослідницького характеру, що виступає як підсумок теоретичної та практичної підготовки в рамках нормативної і варіативної складових освітньо-професійної програми підготовки магістрів. Магістерська робота є формою контролю інтегрованих умінь, знань і навичок, набутих студентом магістратури у процесі навчання та необхідних для виконання випускниками магістратури спеціальності 081 «Право» професійних обов’язків юриста.

Виконання і захист магістерської роботи є формою державної атестації випускників. Магістерська робота готується кожним студентом магістратури в індивідуальному порядку під керівництвом наукового керівника. Магістерська робота характеризується внутрішньою єдністю і відображає процес розробки обраної теми та її результати. Науковий рівень магістерської роботи повинен відповідати програмі навчання в магістратурі.

Мета магістерської роботи – проведення аналітичних та практичних наукових досліджень, розкриття наукового потенціалу студента, демонстрація його здатності в організації та проведенні самостійного дослідження, використанні сучасних методів і підходів при вирішенні проблем у досліджуваній області, виявленні результатів проведеного дослідження, формулюванні висновків, їх аргументації і розробці обґрунтованих рекомендацій та пропозицій.

Магістерська робота має демонструвати рівень фахової підготовки студента магістратури до професійної або наукової діяльності, а саме:

- рівень оволодіння теоретичними знаннями, практичні навички для вирішення певної проблеми або науково-дослідної роботи;
- вміння узагальнювати, аналізувати наукові джерела і статистичні дані, формулювати наукові висновки та обґрунтовувати конкретні пропозиції;
- вміння працювати з нормативно-правовими актами;
- вміння аналізувати наукові джерела інформації;
- вміння самостійно приймати оптимальні рішення при вирішенні практичних питань, пов'язаних із виконанням магістерської роботи;
- рівень оволодіння обчислювальною технікою, сучасними комп'ютерними технологіями і програмами;
- здатність використовувати сучасні методи дослідження та інформаційні технології;
- вміння знаходити аналоги розв'язання проблеми у вітчизняній та зарубіжній практиці, адаптувати їх до конкретного предмета (об'єкта) дослідження.

Магістерське дослідження – це цілеспрямоване вироблення нових знань, які розкривають нові явища в суспільстві та державі, для використання їх у професійній діяльності. Зміст

магістерської роботи має складати принципово новий матеріал: опис досліджених фактів, явищ і закономірностей, одержаних власних результатів досліджень, а також узагальнення вже відомих даних з інших наукових позицій або аспектів.

Магістерська робота виконується на основі поглибленого вивчення та критичного огляду вітчизняної і зарубіжної літератури, чинного законодавства України, нормативних актів, результатів, одержаних студентом у ході дослідження проблем, серед яких:

- становлення та розвиток правової держави: проблеми теорії та практики;
- реформа публічної влади в Україні: сучасний стан та перспективи;
- актуальні проблеми адміністративної юстиції;
- правові, економічні та соціальні аспекти протидії корупції в сучасних умовах;
- Україна і правопорядок у Світовому океані;
- розвиток портового права України;
- проблеми державного управління в морській галузі;
- актуальні проблеми морського права.

2. ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ТА ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

При зарахуванні студентів до магістратури НУК імені адмірала Макарова призначається науковий керівник, під керівництвом якого відбувається вибір теми магістерського дослідження, підготовка, написання і захист магістерської роботи.

Основні функції наукового керівника:

1) надає допомогу у виборі та (або) пропонує студенту магістратури тематику досліджень;

2) складає спільно з магістрантом завдання на підготовку магістерської роботи (Додаток 1);

3) консулює студента щодо розробки індивідуального плану (графіка) роботи на весь період виконання магістерської роботи, підбору нормативних і літературних джерел та інформації, необхідних для виконання роботи;

4) проводить систематичні консультації, надає необхідну методичну допомогу магістрантові;

5) контролює процес виконання магістерської роботи, оцінює зміст виконаної роботи по частинах і в разі необхідності вносить корективи;

6) подає письмовий відгук на магістерську роботу з рекомендацією до захисту або її відхилення;

7) консулює студента магістратури в процесі підготовки презентації магістерської роботи та доповіді для її захисту;

8) надає допомогу при підготовці матеріалів роботи до опублікування.

Кафедра двічі за семестр заслуховує магістрантів і наукових керівників про хід підготовки магістерських робіт.

Основні етапи підготовки та виконання магістерської роботи:

1. Вибір теми дослідження, затвердження теми.
2. Визначення об'єкта, наукової проблеми та предмета дослідження.
3. Визначення мети і завдань.
4. Розробка завдання, складання календарного плану виконання магістерської роботи.
5. Виявлення, підбір й опрацювання літератури та інших джерел інформації з теми, в яких висвітлюються питання дослідження.
6. Складання плану магістерської роботи.
7. Узагальнення фактичного матеріалу під час наукового стажування.
8. Формулювання висновків і рекомендацій.
9. Підготовка тексту роботи, подання його на ознайомлення науковому керівнику
10. Редагування й технічне оформлення.
11. Отримання відгуку наукового керівника.
12. Зовнішнє рецензування магістерської роботи.
13. Захист магістерської роботи на засіданні Атестаційної кваліфікаційної комісії (далі – АКК).

До захисту магістерської роботи допускаються студенти, які успішно склали заліково-екзаменаційну сесію, завершили наукове стажування та захистили відповідні звіти.

Обираючи тему дослідження, необхідно обґрунтувати її актуальність і наукову новизну, а також практичну значущість.

Наукове дослідження починається з постановки проблеми дослідження, визначення його загальних цілей і конкретних завдань.

Наукова проблема – це сукупність нових діалектично складних теоретичних або практичних питань, які суперечать існуючим знанням або прикладним методам у певній науці й потребують вирішення за допомогою наукових досліджень. Наукові проблеми виникають не стихійно, а закономірно, тому їх вирішення є рушійною силою розвитку науки.

Під об'єктом дослідження розуміється те явище (процес), яке створює досліджувану автором наукову проблему та існує незалежно від дослідника.

Основною відмінністю предмета дослідження від об'єкта досліджень є те, що предмет дослідження є частиною об'єкта дослідження. Тобто під предметом дослідження розуміються значущі з теоретичної або практичної точки зору властивості, особливості або сторони об'єкта.

В кожному об'єкті дослідження може бути декілька предметів дослідження і концентрація дослідника на одному з них означає, що інші предмети дослідження залишаються осторонь інтересів дослідника.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне й часткове. В об'єкті виділяють ту його частину, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямовують увагу, оскільки предмет дослідження визначає тему навчально-наукового дослідження, яку вказують на титульному аркуші першої частини магістерської роботи.

Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхом його досягнення. Кінцевий результат дослідження передбачає вирішення проблемної ситуації, яка відображає суперечність між типовим станом об'єкта дослідження в реальній практиці й вимогами суспільства до його ефективнішого функціонування.

3. СТРУКТУРА ТА ВИМОГИ ДО ЕЛЕМЕНТІВ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Приблизний обсяг магістерської роботи без списку використаної літератури та додатків становить 80–100 сторінок друкованого тексту. Обсяг графічного та іншого ілюстрованого матеріалу узгоджується магістрантом з науковим керівником роботи.

У таблиці 1 наведена приблизна структура магістерської роботи.

Таблиця 1
Приблизна структура магістерської роботи

Найменування елемента роботи	Обсяг у сторінках
Титульний аркуш (Додаток 2)	1
Анотація	2
Зміст із зазначенням номерів сторінок	1
Вступ	4–5
Основна частина (розділи і глави)	60–80
Висновок	4–5
Список використаної літератури	5–6
Додатки (у разі потреби)	
Всього	80–100

Анотація – це скорочений виклад змісту магістерської роботи з основними фактичними відомостями і висновками. Анотація повинна містити:

- відомості про обсяг роботи (кількість сторінок);

- короткий зміст роботи.
- кількість ілюстрацій (малюнків), таблиць, додатків, використаних джерел;
- перелік ключових слів.

Перелік ключових слів характеризує основний зміст магістерської роботи і включає до 10–15 слів у називному відмінку, написаних через кому, в рядок, прописними буквами.

Обсяг короткого змісту роботи не більше двох друкованих сторінок через півтора інтервали. Короткий зміст роботи має відображати актуальність теми, мету і завдання роботи, об'єкт і предмет дослідження, методи дослідження, отримані результати та їх новизну, сферу застосування, можливість практичної реалізації.

Анотація подається паралельно українською та англійською мовами.

Вступ повинен містити чітке і коротке обґрунтування вибору теми, конкретне формулювання її актуальності, визначення ступеня розробленості теми, мету, завдання дослідження, предмет і об'єкт дослідження, вказівки на джерела даних використаного фактичного матеріалу.

Потім повинні бути наведені прізвища та ініціали 6–7 вітчизняних і 6–7 зарубіжних авторів, праці яких лягли в основу роботи, а також посилання на чинне законодавство і похідні нормативні акти, які послужили основою проведеного дослідження та використані в роботі.

Також у вступі подається перелік використаних методів дослідження або методів досягнення поставленої в роботі мети. Методи перераховуються стисло й змістовно, визначаючи, що саме досліджувалося тим чи іншим методом. Це дає змогу пересвідчитися в логічності й прийнятності вибору саме цих методів.

Закінчується вступ обґрунтуванням, у чому полягає наукова новизна роботи та її практична значущість, визначен-

ням структури роботи і короткою характеристикою змісту кожної з глав.

У вступі студентом ілюструється наукова апробація результатів дослідження. Тобто вказується, у скількох статтях наукових журналів, збірників наукових праць, матеріалів і тез наукових конференцій опубліковані результати, що ввійшли до магістерської роботи; зазначається, на яких наукових семінарах, конференціях, симпозіумах, нарадах висвітлено результати досліджень.

У вступі магістрант не дає оцінку самому собі про досягнення мети дослідження і виконання поставлених завдань.

Основна частина роботи складається з трьох розділів, кожен з яких містить три глави.

Перший розділ магістерської роботи – теоретичний. У ньому магістрант повинен продемонструвати знання юридичної теорії, спеціальних дисциплін та дисциплін спеціалізації з проблеми дослідження.

Практична частина роботи повинна складатися з другого і третього розділів роботи. Другий розділ – аналітичний, його зміст зазвичай впливає з необхідності проведення аналізу фактичного матеріалу по темі дослідження.

Третій розділ роботи спрямований на вдосконалення механізмів правового регулювання у досліджуваній сфері, визначення основних напрямків, шляхів і наявних резервів оптимізації процесів, що впливають на сферу дослідження. У ньому магістрант використовує методологію і методики вивчених юридичних дисциплін, а також пропонує свої підходи для вирішення проблем. При цьому текст викладу і пропоновані рішення в галузі права повинні бути зорієнтовані на об'єкт дослідження.

Наприкінці кожного розділу формують висновки й стисло викладають наукові та практичні результати, що дає змогу вивільнити загальні висновки від незначних подробиць.

Висновок повинен представляти послідовний, логічно-стрункий виклад результатів дослідження й аналіз їх співвідношення із загальною метою і конкретними завданнями, поставленими і сформульованими у вступі.

У висновку (обсягом 4–5 сторінок) підводяться підсумки проведеного дослідження, формулюються і коротко обґрунтовуються найбільш істотні висновки і пропозиції автора по всій роботі.

Висновок пишеться за підсумками всіх розділів. Висновок являє собою підсумок всієї роботи, де магістрант покликаний показати свій кваліфікаційний рівень, як у теорії, так і в практично значущих питаннях в області юриспруденції. Висновок обов'язково повинен давати неформальні відповіді на наступні принципи питання:

1) до яких теоретичних і практично значущих висновків дійшов студент у результаті дослідження теми;

2) які тенденції, пропорції, зв'язки, процеси виявлені внаслідок проведеного аналізу фактичного матеріалу;

3) які пропозиції і рекомендації з коротким їх обґрунтуванням магістрант розробив і апробував на фактичному матеріалі об'єкта дослідження.

У висновку студент не дає оцінку самому собі щодо досягнення поставленої мети і виконання поставлених завдань дослідження.

Список використаної літератури. Для написання магістерської роботи студент повинен використовувати не менше 50 джерел літератури. Порядок оформлення використаної в роботі літератури розглянуто в розділі «Правила оформлення магістерської роботи». Кожне включене в список використаної літератури джерело повинно відображатися в тексті роботи.

4. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Текст магістерської роботи набирається на комп'ютері, шрифт – Times New Roman, 14 кегль, міжрядковий інтервал – 1,5. Номери сторінок проставляють у верхньому правому куті аркуша тим же шрифтом, що і текст роботи. Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок магістерської роботи, номер сторінки на титульному аркуші не проставляють.

Поля сторінки: зліва – 3 см; справа – 2 см; зверху і знизу – по 2 см. На сторінці – 28–29 рядків, 60 знаків у рядку.

Розмір абзацного відступу повинен бути однаковим упродовж усього тексту роботи і дорівнювати 12,5 мм.

Під час оформлення магістерської роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності та чіткості зображення впродовж усього документу. Всі лінії, цифри і знаки повинні бути однаково чіткими. Окремі слова, формули, знаки, які вписують у друкований текст, мають бути чорного кольору; щільність вписаного тексту має максимально наближатися до щільності основного.

На титульному аркуші (зразок наведено у Додатку 2) розміщується така інформація: код УДК, назва навчального закладу, назва кафедри, тема, прізвище та ініціали автора і наукового керівника, його науковий ступінь та вчене звання, код і назва спеціальності, відомості щодо допуску магістерської роботи до захисту, календарний рік захисту.

Зміст магістерської роботи оформляється наступним чином: слово ЗМІСТ пишеться великими буквами посередині. Слова **ВСТУП, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ** – великими буквами напівжирним шрифтом.

Розділи і глави повинні мати порядкові номери, індексаційну систему в межах всієї роботи, позначені арабськими цифрами, наприклад: 1; 1.1; 1.2; 1.3; 2.1. Підрозділи всередині глав і преамбули не виділяються. Заголовки розділів і глав друкуються без підкреслення, з абзацного відступу і без крапки в кінці назви. Відстань між заголовком і текстом має дорівнювати 2 інтервалам. Назви розділів і назви глав пишуться з великої букви і виділяються **напівжирним шрифтом** (Додаток 3).

Посилання в тексті магістерської роботи на джерела слід зазначати згідно з їхнім переліком у квадратних дужках, наприклад: [1–7]. Допускається наводити посилання на джерела у виводах, при цьому його оформлення має відповідати бібліографічному опису за переліком посилань із зазначенням номера.

Магістерська робота повинна містити нумерований список літератури, використаної для розроблення теми дослідження. Всі правила оформлення переліку літератури, незалежно від характеристики і теми роботи, зводяться до трьох основних принципів.

1. Перший принцип – єдиний стандарт – можна і потрібно вказувати тільки ті джерела, про які є згадка і посилання в основному матеріалі.

2. Друге правило – не можна вказувати у бібліографічному списку нібито «для обсягу» літературу, про яку не було згадки в роботі.

3. Третій пункт полягає в тому, що незалежно від кількості посилань на конкретну книгу або публікацію в роботі, у списку використаних джерел вона вказується один раз.

Посилання на джерела в статті повинні подаватися таким способом: у квадратних дужках вказується номер джерела за списком та номери сторінок у ньому, на яких викладено відповідні дані. Квадратні дужки проставляються безпосередньо за текстом, якого стосується посилання.

Наприклад: деякі автори доводять, що ці витрати не виконують функцію компенсації державі витрат на фінансування й утримання спортивної споруди [8, с. 125–128]; цифра «8» у даному прикладі – це номер, під яким розміщено зазначену роботу у списку використаних джерел, а «с. 125–128» – це номери сторінок, на яких викладено відповідну позицію авторів. Якщо посилання – це нормативно-правовий акт, то посилання буде оформлюватися так: порядок кримінального провадження на території України визначається лише кримінальним процесуальним законодавством України [1, ч. 1 ст. 2]; число «1» в даному прикладі – це номер, під яким розміщено нормативно-правовий акт у списку використаних джерел, а «ч. 1 ст. 2» – це частина та номер статті, на яку зроблено посилання.

Допускається оформлення списку літератури декількома способами:

А. У порядку першого згадування в тексті роботи (нумераційна). Література використовується в порядку її надходження (ставиться порядковий номер, який у подальшому і залишається) незалежно від юридичної сили джерела або документа.

В. За алфавітом – розташування джерел за алфавітом, орієнтуючись на прізвище авторів або назву книги, статті тощо, якщо автор не зазначений або авторів більше трьох.

С. У хронологічному порядку – всі джерела розташовуються за роками публікацій, а в межах одного року – за алфавітом.

Д. За ієрархією (або систематична розстановка літератури). Даний спосіб здійснюється у наступній послідовності.

1. Нормативна база:

- міжнародні регламентуючі акти у хронології за датою затвердження;
- Конституція України;
- кодекси – розташування в алфавітній послідовності;
- закони – також за першими літерами назви;
- президентські укази – за хронологією;
- міністерські та відомчі акти з дати набрання законної сили:

- постанови;
- накази;
- інструкції;
- інші рішення;
- судова практика;
- законодавчі акти, які втратили законну силу.

2. Наукова періодика:

- книги;
- видання з одного тому;
- багатотомна література;
- видання без авторів;
- дисертації;
- монографії, в тому числі колективні;
- реферати;
- розміщені у виданнях статті, тези.

3. Іноземні джерела. Оформлення списку на іноземну літературу проводиться за загальними правилами.

4. Інтернет-джерела. Оформлення сайтів також має свою послідовність:

- видання он-лайн формату;

- веб-сайти;
- офіційні Інтернет-сторінки;
- розміщені в мережі книги, методичні посібники.

5. Аудіо- і відеозаписи.

Всі зазначені вище способи оформлення списку літератури мають відповідати Національному стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40).

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» наведені на сайті <https://msu.edu.ua/library/wp-content/uploads/2019/02/prykłady-oformlennja-bibliohrafichnoho-opysu-zhidno-dstu-8302.pdf>

Графічна частина роботи (графіки, схеми, діаграми і т. д.) виконується з дотриманням відповідних державних стандартів.

Додатки оформлюють як продовження магістерської роботи на наступних її сторінках. Для нумерування додатків використовують арабські цифри.

Завершену й належним чином оформлену, але ще не прошиту магістерську роботу підписують студент і науковий керівник. Науковий керівник складає відгук.

Завідувач випускаючої кафедри, розглянувши магістерську роботу й відгук наукового керівника, ухвалює рішення про її попередній розгляд, який відбувається на засіданні кафедри й на якому ухвалюють рішення про допуск студента до захисту магістерської роботи перед державною екзаменаційною комісією.

Після цього магістерську роботу студент здає до майстерні для виконання палітурних робіт.

Оправлену магістерську роботу передають на рецензування. Отримавши магістерську роботу й рецензію на неї, здійснюють безпосередню підготовку до захисту й захист магістерської роботи.

5. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ

Завершену магістерську роботу студент магістратури подає науковому керівникові для перевірки та підготовки відгуку на неї (Додаток 4).

У відгуку наукового керівника магістерської роботи викладають:

- актуальність теми;
- ступінь наукового та практичного значення роботи;
- рівень підготовки магістра до виконання професійних обов'язків;
- ступінь самостійності у виконанні магістерської роботи;
- новизну поставлених питань та оригінальність їхнього вирішення;
- уміння використовувати джерела інформації, зокрема літературу;
- ступінь володіння методами дослідження;
- повноту і якість розроблення теми, завершеність роботи;
- логічність, послідовність, аргументованість, літературну грамотність викладення матеріалу;
- можливість практичного застосування роботи або окремих її частин;
- висновок про те, якою мірою робота відповідає вимогам, що висуваються до таких праць.

У відгуку дається оцінка роботи магістранта та робиться запис про можливість допуску магістерської роботи до захисту.

Магістерська робота не допускається до захисту і повертається магістрантові, якщо її зміст не розкриває тему дослідження або студент не виявив достатньої самостійності при написанні роботи.

Разом з позитивним відгуком наукового керівника магістерська робота здається на випускаючу кафедру (електронний варіант роботи надається обов'язково). Кафедра організовує зовнішнє рецензування.

У рецензії дається коротка характеристика роботи і виставляється можлива оцінка магістерської роботи. До рецензування залучаються посадові особи органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, фахівці науково-дослідних установ та вищих навчальних закладів. Для магістрантів, які навчаються без відриву від виробництва, рецензентом повинен виступати спеціаліст підприємства, установи, організації, де вони працюють. Коло наукових та фахових інтересів рецензентів має відповідати тематиці магістерської роботи.

Зовнішня рецензія подається у письмовому вигляді, в довільній формі і має містити такі складові: значимість теми магістерської роботи для практики та її актуальність; аналіз відповідності змісту магістерської роботи її завданню; глибину висвітлення реального стану справ у відповідній галузі; висновки щодо використання в магістерській роботі сучасних методів дослідження, методичних підходів, елементів наукової новизни; позитивні сторони магістерської роботи та її недоліки, інші питання на розсуд рецензента; оцінку загальних вражень від магістерської роботи (оформлення, стиль і грамотність викладання тощо); висновок і рекомендацію щодо можливості допущення магістерської роботи до захисту

й оцінку магістерської роботи за чотирибальною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ECTS.

Завершена магістерська робота, підписана автором, разом з письмовим відгуком наукового керівника та рецензіями, подається за два тижні до захисту секретареві ДЕК.

Захист проводиться на відкритому засіданні Атестаційної кваліфікаційної комісії. Під час засідання текст магістерської роботи знаходиться у голови комісії. Обов'язковою складовою захисту магістерської роботи є роздатковий матеріал як у друкованому вигляді, так і у формі презентації з використанням PowerPoint.

Процес захисту полягає в наступному. На початку захисту магістрант коротко висвітлює зміст роботи, формулює основні висновки. Доповідь на захисті не перевищує 10 хвилин і повинна відображати внесок автора в розробку теми та її результат. При цьому в доповіді автор відповідає на зауваження, зазначені у відгуку наукового керівника та рецензії.

Доповідь автора магістерської роботи повинна носити презентаційний характер з використанням мультимедійних засобів. Максимальна кількість слайдів не повинна перевищувати 20–25 шт. На першому слайді повинна бути відображена тема магістерської роботи, прізвище доповідача та наукового керівника, рік захисту. На другому слайді викладається обґрунтування вибору теми магістерської роботи та необхідності її виконання. На наступному слайді визначається головна мета магістерської роботи (додатково можна викласти основні завдання дослідження та шляхи їх вирішення). На наступних слайдах відображаються основні етапи та найважливіші результати магістерської роботи. На останніх одному-двох слайдах відображаються загальні висновки, основні результати та рекомендації до впровадження результатів магістерської роботи.

Члени комісії можуть задавати питання за змістом роботи. Комісія може зробити і відзначити в протоколі окрему думку про новизну виконаного дослідження, професіоналізм виконання, впевненість захисту (або навпаки). Відповідаючи на запитання, магістрант має право користуватися своєю роботою.

Після закінчення дискусії магістрантові надається заключне слово, в якому студент повинен відповісти на зауваження рецензентів і членів АКК. Після заключного слова магістранта процедура захисту магістерської роботи вважається закінченою.

Результати захисту магістерської роботи визначаються на закритому засіданні АКК після проведення всіх захистів, призначених на поточну дату, на основі наступних оцінок:

- наукового керівника за якість роботи, ступінь її відповідності вимогам, що пред'являються до магістерських робіт;
- рецензента за роботу в цілому, враховуючи ступінь обґрунтованості висновків і рекомендацій, їх новизни і практичної значущості;
- членів АКК за зміст роботи, її захист, включаючи доповідь, відповіді на зауваження рецензента та запитання членів комісії.

Члени АКК оцінюють роботу за такими критеріями, як:

- актуальність;
- рівень теоретичного опрацювання проблеми;
- елементи наукової новизни;
- повнота і системність внесених пропозицій з розглянутої проблеми;
- самостійність дослідження;
- можливість практичної реалізації результатів дослідження.

Рішення про підсумки захисту й оцінку приймаються простою більшістю голосів на закритому засіданні членів АКК.

При успішному захисті магістерської роботи рішенням Атестаційної кваліфікаційної комісії магістрантові присуджується кваліфікація магістра і видається диплом магістра державного зразка.

Критерії оцінювання магістерських робіт

Оцінка магістерської роботи здійснюється за національною шкалою та шкалою ECTS. Оцінка складається з двох частин: виконання роботи (до 70 балів) і захисту (до 30 балів).

Оцінка «**відмінно**» (91–100 балів) ставиться, якщо:

1) випускник магістратури виконав роботу самостійно, на високому науково-теоретичному рівні;

2) у роботі магістрант дав власну оцінку різноманітним джерелам, використав кількісні методи дослідження, побудував формалізовану модель проблеми;

3) магістрантом зроблені власні дослідження та розрахунки, а на їх основі – аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції;

4) магістерська робота оформлена з додержанням вимог Держстандарту;

5) магістрант написав роботу грамотно, українською літературною мовою, не допускаючи орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок;

6) на захисті магістрант продемонстрував глибокі знання теми дослідження, твердо і впевнено відповів на запитання членів комісії;

7) опублікував результати наукового дослідження у виданнях або матеріалах наукових конференцій.

Оцінка «**добре**» (76–90 балів) ставиться, якщо:

1) випускник магістратури виконав роботу самостійно, на належному науково-теоретичному рівні, робота відображає достатньо високі теоретичні знання і практичні навички випускника;

2) у роботі зроблена власна оцінка різноманітних джерел, самостійно проаналізовано підібраний статистичний матеріал, звітні дані підприємства – об'єкта дослідження, зроблені висновки та сформульовано пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими;

3) робота має наукову новизну, однак автор не може в достатній мірі проаналізувати літературу і джерела з досліджуваної теми;

4) магістерська робота оформлена з додержанням вимог Держстандарту, але допущено при цьому 2–3 помилки або неточності;

5) магістрант написав роботу грамотно, українською літературною мовою, допускаючи при цьому поодинокі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

6) на захисті магістрант продемонстрував глибокі знання теми дослідження, відповів на запитання членів комісії;

7) до захисту представив лише одну публікацію.

Оцінка «*задовільно*» (61–75 балів) ставиться, якщо:

1) випускник магістратури виконав роботу самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, робота відображає теоретичні знання і практичні навички випускника;

2) тема магістерської роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістового характеру: нечітко сформульована мета роботи, теоретичний розділ має виражений копільятивний характер, відсутній науковий аналіз;

3) нечітко сформульовані або відсутні власні пропозиції і практичні рекомендації;

4) допущено ряд помилок при оформленні роботи з відхиленням від вимог Держстандарту;

5) робота написана українською літературною мовою, але допущено велику кількість русизмів, орфографічних та стилістичних помилок;

6) під час захисту доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів АКК правильні або повні;

7) до захисту не представив жодної публікації.

Оцінка *«незадовільно»* (до 60 балів) ставиться в тому випадку, якщо:

1) зміст роботи не відповідає плану магістерської роботи або не розкриває тему повністю чи в її основній частині;

2) в магістерській роботі відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел, аналіз виконаний поверхово, переважає описовість, що позбавляє роботу системності і глибини;

3) автор не виявив самостійності, робота являє собою компіляцію або плагіат;

4) кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням;

5) обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, робота виконана неохайно, з помилками;

6) під час захисту магістерської роботи відповіді на запитання членів АКК неточні або неповні.

Не допускається до захисту магістерська робота, якщо:

- вона подана на перевірку науковому керівникові або на будь-який подальший етап проходження з порушенням строків, установлених кафедрою;

- робота написана на тему, яка відсутня у затвердженому переліку;

- робота виконана несамостійно;

- недбало оформлена, без твердої палітурки.

Захищені магістерські роботи зберігаються в бібліотеці університету протягом 5 років. За необхідності вони можуть бути надіслані до інших бібліотек, установ, закладів, організацій, підприємств на їхнє прохання для реалізації висновків і рекомендацій магістрантів.

6. АТЕСТАЦІЯ ОСІБ У ФОРМІ ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ З ВИКОРИСТАННЯМ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Як виняток для умов карантину може бути проведена атестація осіб у формі захисту магістерської роботи з використанням дистанційних технологій.

Атестація осіб на другому (магістерському) рівнях вищої освіти у формі захисту кваліфікаційної роботи з використанням дистанційних технологій навчання має здійснюватися в синхронному режимі (відеоконференція). Рекомендовано здійснювати цифрову фіксацію (відеозапис, аудіозапис, фотофіксацію тощо) процесу атестації у формі захисту кваліфікаційної роботи. Для проведення захистів кваліфікаційних робіт допускається як альтернативу синхронному виступу пропонувати здобувачам освіти завчасно надсилати до екзаменаційної комісії відеозаписи їхніх виступів (презентацій) так, щоб на записі було видно самого здобувача освіти, можна було однозначно ідентифікувати його особу та засвідчити факт його виступу. Запитання-відповіді до здобувача освіти обов'язково проводяться у синхронному режимі.

На момент захисту кваліфікаційної роботи її паперовий примірник з власноручним підписом здобувача освіти має знаходитися в екзаменаційній комісії. Його надсилання може здійснюватися засобами поштового зв'язку.

Якщо у закладі освіти запроваджено систему електронного документообігу відповідно до вимог Законів України «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронні довірчі послуги», то замість паперового примірника кваліфікаційної роботи здобувач освіти може надіслати екзаменаційній комісії її електронний примірник, засвідчений кваліфікованим електронним цифровим підписом. Екзаменаційна комісія здійснює перевірку такого підпису.

Якщо у закладі освіти не запроваджено систему електронного документообігу або на момент захисту кваліфікаційної роботи заклад освіти не одержав її підписаний здобувачем освіти паперовий примірник, то перед захистом здобувач освіти має надіслати екзаменаційній комісії електронний примірник кваліфікаційної роботи. Тоді на початку процедури захисту секретар екзаменаційної комісії у присутності комісії та здобувача освіти має оголосити перед виступом здобувача освіти фразу: «Чи підтверджуєте Ви, (ПІБ здобувача освіти), надсилання (дата) кваліфікаційної роботи на тему «Тема кваліфікаційної роботи» загальним обсягом (повна кількість сторінок разом з додатками) сторінок на електронну пошту (назва закладу освіти). Відповідь здобувача освіти має бути зафіксована на відеозаписі захисту.

Рішення екзаменаційної комісії про результат захисту кваліфікаційної роботи набирає чинності після одержання екзаменаційною комісією примірника роботи, оформленого належним чином та після завершення оформлення супроводжувальних документів.

Рекомендується зберігати цифровий запис процесу захисту кваліфікаційних робіт у закладі освіти протягом не менше одного року.

Рекомендується дозволити секретарям екзаменаційних комісій надсилати протоколи засідань екзаменаційних комісій,

відзиви (відгуки) і рецензії (їх фотокопії) до деканатів електронною поштою не пізніше наступного робочого дня після проведення запланованих захистів кваліфікаційних робіт.

Як виняток для умов карантину заклад освіти може надати секретареві екзаменаційної комісії право зібрати підписи на паперових примірниках усіх документів (відгуків, рецензій, протоколів) після закінчення карантину та надати до оформлені документи щодо результатів захисту до деканатів, а кваліфікаційні роботи – до архіву в установленому порядку.

Зкладам освіти рекомендується розглянути можливість переходу від зберігання в архівах паперових примірників кваліфікаційних та курсових робіт до створення репозитаріїв електронних копій та примірників, засвідчених необхідними електронними цифровими підписами.

7. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЗАПОБІГАННЯ ПЛАГІАТУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

З метою запобігання та визначення порядку виявлення плагіату в наукових роботах здобувачів вищої освіти всіх освітніх та науково-освітніх ступенів і форм навчання; сприяння розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування прийнято «Положення про запобігання та виявлення плагіату у навчальній і науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова» (далі – Положення), розроблене відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова» та Статуту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.

Положення (http://www.nuos.edu.ua/university/dokumenty/polozhennya/?ELEMENT_ID=1731) є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, науково-дослідної роботи та загалом якості вищої освіти .

Запобігання плагіату в академічному середовищі університету здійснюється шляхом проведення комплексу профілактичних заходів, які полягають у наступному:

- інформуванні здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників і науковців про необхідність дотримання норм академічної етики та підвищення відповідальності за дотримання правил цитування, у тому числі з використанням офіційного Web-сайту університету;
- організації забезпечення заходів з популяризації основ інформаційної культури;
- формуванні завдань для навчальних робіт з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів вищої освіти до їх виконання.

Відповідальними від структурних підрозділів призначаються, як правило, заступники деканів факультетів з наукової або методичної роботи, які повинні в обов'язковому порядку ознайомити з цим Положенням співробітників (у тому числі молодих науковців) на всіх етапах виконання наукових робіт, контролювати і попереджувати факти академічного плагіату.

Наукові керівники та консультанти в обов'язковому порядку ознайомлюють із цим Положенням молодих науковців на всіх етапах виконання наукових робіт, контролюють та попереджують факти академічного плагіату.

Алгоритм перевірки робіт на наявність текстових збігів/ідентичності/схожості за допомогою програмно-технічного засобу Антиплагіатної інтернет-системи Unichack та аналізу результатів перевірки визначається окремим Порядком здійснення заходів з перевірки робіт на наявність текстових збігів/ідентичності/схожості із використанням програмно-технічних засобів.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет морського права

Кафедра _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Галузь знань _____
(шифр і назва)

Спеціальність _____
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

« ____ » _____ 20__ року

З А В Д А Н Н Я
НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від « __ » ____ 20__ р. №

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу _____

6. Консультанти розділів проєкту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів магістерської роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет морського права
Кафедра адміністративного та конституційного права

УДК 346.231

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему
«ПРАВОВИЙ СТАТУС ОРГАНІВ
АНТИМОНОПОЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ
ТА ЇХ РОЛЬ У РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТНОЇ ЕКОНОМІКИ»

Виконав: студент 6 курсу, групи 6511м
напряму підготовки 08 «Право»
спеціальності 081 «Право»

Горбач Дмитро Юрійович

Керівник Ломакіна О.А.

Рецензент Борко А.Л.

Миколаїв – 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1. Теоретико-правові засади формування системи та правового статусу антимонопольних органів України.....	8
1.1 Становлення і розвиток антимонопольного законодавства України	8
1.2 Загальна характеристика сучасної системи та правового статусу антимонопольних органів в Україні.....	13
Розділ 2. Особливості спеціального статусу Антимонопольного комітету України.....	19
2.1 Компетенція Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень	19
2.2 Організаційно-правові засоби забезпечення діяльності Антимонопольного комітету України.....	36
2.3 Роль Антимонопольного комітету України у розвитку конкуренції.....	40
Розділ 3. Сучасні тенденції вдосконалення системи та правового статусу антимонопольних органів в Україні.....	55
3.1 Тенденції розвитку правового статусу Антимонопольного комітету України на шляху інтеграції до Європейського Співтовариства.....	55
3.2 Перспективи реформування системи антимонопольних органів України.....	76
3.3 Механізм подальшого вдосконалення конкурентної політики України.....	80
ВИСНОВКИ.....	87
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	93
ДОДАТКИ	

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет морського права

(повна назва кафедри)

ВІДГУК
наукового керівника на магістерську роботу

ППП студента _____

Кафедра _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Галузь знань _____
(шифр і назва)

Спеціальність _____
(шифр і назва)

Науковий керівник _____
(прізвище та ініціали, посада, ступінь, вчене звання)

(підпис)

Додаток 5

РЕЦЕНЗІЯ
на магістерську роботу

ППІ студента _____

Кафедра _____

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Галузь знань _____

(шифр і назва)

Спеціальність _____

(шифр і назва)

Рецензент:

(посада)

(місце роботи)

(ППІ)

(підпис)

« ____ » _____ 20__ р.

Печатка

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет морського права

(повна назва кафедри)

ПРОТОКОЛ № _____ від «__» _____ 20__ року
засідання Атестаційної кваліфікаційної комісії № _____

З розгляду магістерської роботи студента(ки) _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

На тему _____

ПРИСУТНІ:

Голова _____
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Члени ДЕК _____

МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ ВИКОНАНО:

Під керівництвом _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

З консультацією _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

ДО АТЕСТАЦІЙНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ПОДАНО ТАКІ МАТЕРІАЛИ:

1. Подання голові АКК щодо захисту магістерської роботи, у якому містяться довідка про успішність, висновок керівника, висновок кафедри

2. Пояснювальна записка магістерської роботи на _____ сторінках

3. Креслення, презентації на _____ аркушах

4. Рецензія _____
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

5. Навчальна карта студента _____

6. Резюме до проєкту _____ мовою
(вказати мову)

Після повідомлення (протягом ____ хв) про виконаний проєкт (роботу) студенту(ці) задані такі запитання:

1. _____
(прізвище й ініціали особи, що поставила запитання, зміст запитання)

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

УХВАЛИЛИ:

1. Визнати, що студент(ка) _____
(прізвище та ініціали)

виконав(ла) і захистив(ла) магістерську роботу з оцінкою за шкалами:
національною _____ ECTS _____

О. Ю. ДУБИНСЬКИЙ, Ю. В. ЛОМЖЕЦЬ, О. А. ЛОМАКІНА

2. Присвоїти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

кваліфікацію _____
за спеціальністю _____
(шифр, назва)

3. Видати диплом _____
(з відзнакою)

4. Відзначити, що _____

Голова АКК: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Члени АКК: _____

(прізвище, ініціали й посада особи, що склала протокол, підпис)

Додаток 7

Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет морського права

(повна назва кафедри)

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ АТЕСТАЦІЙНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ**

Направляється студент(ка) _____ до захисту магістерської роботи
(прізвище та ініціали)

за напрямом підготовки _____
спеціальністю _____
(шифр і назва спеціальності)

на тему: _____
(назва теми)

Магістерська робота і рецензія додаються.

Директор інституту, декан факультету, завідувач відділення _____
(підпис)

Довідка про успішність

_____ за період навчання в інституті, на факультеті,
(прізвище та ініціали студента(ки))

у відділенні _____ з 20____ року до
20____ року повністю виконав(ла) навчальний план за напрямом підго-
товки, спеціальністю з таким розподілом оцінок:

за національною шкалою: відмінно ____%, добре ____%, задовільно ____%;
за шкалою ECTS: A ____%; B ____%; C ____%; D ____%; E ____%.

Секретар інституту, факультету (відділення) _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

О. Ю. ДУБИНСЬКИЙ, Ю. В. ЛОМЖЕЦЬ, О. А. ЛОМАКІНА

Висновок керівника магістерської роботи

Студент(ка) _____

Керівник проєкту (роботи) _____
(підпис)

«__» _____ 20__ року

Висновок кафедри, циклової комісії про магістерську роботу

Магістерська робота розглянута. Студент(ка) _____
(прізвище та ініціали)

допускається до захисту даної роботи в Атестаційній кваліфікаційній комісії.

Завідувач кафедри, голова циклової комісії _____
(назва)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

«__» _____ 20__ року

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Порядок підготовки та виконання магістерської роботи	6
3. Структура та вимоги до елементів магістерської роботи	9
4. Правила оформлення магістерської роботи	13
5. Підготовка до захисту магістерської роботи. Порядок захисту	19
6. Атестація осіб у формі захисту магістерської роботи з використанням дистанційних технологій	26
7. Академічна доброчесність та запобігання плагіату при підготовці магістерської роботи	29
Додатки	31
Додаток 1	32
Додаток 2	34
Додаток 3	35
Додаток 4	36
Додаток 5	37
Додаток 6	38
Додаток 7	41

Навчальне видання

ДУБИНСЬКИЙ Олег Юрійович
ЛОМЖЕЦЬ Юлія Вікторівна
ЛОМАКІНА Олена Анатоліївна

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання магістерських робіт
студентами освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»
спеціальності 081 «Право»

Комп'ютерне складання та верстання *В. В. Москаленко*
Коректор *О. Є. Вакула*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 2,6. Тираж 100 прим. Вид. № 4. Зам. № 0406-03.

Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

просп. Героїв України, 9, м. Миколаїв, 54025

E-mail : publishing@nuos.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6402 від 19.09.2018 р.